

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **X. D. N.**, zastoupen Mgr. Ondřejem Fialou, advokátem se sídlem Václavské náměstí 808/66, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 4. 2020, čj. OAM-1167/ZA-ZA11-HA08-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 12. 2020, čj. 4 Az 22/2020-27,

t a k t o :

Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal k Nejvyššímu správnímu soudu kasační stížnost, již brojí proti shora označenému rozsudku Městského soudu v Praze (dále „městský soud“). Tímto rozsudkem městský soud zamítl jeho žalobu proti v záhlaví uvedenému rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný rozhodl o tom, že opakovaná žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále „zákon o azylu“), a řízení podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil.

[2] Stěžovatel současně s podáním kasační stížnosti navrhl, aby soud kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Uvedl, že mu byl vydán výjezdní příkaz, nicméně v současnosti z ČR nemůže vycestovat, neboť Vietnam nepřijímá komerční lety a rovněž má zavedena přísná protiepidemická opatření. Jeho cestovní pas je navíc v držení cizinecké policie poté, co se jej nepodařilo nuceně deportovat. Jestliže nebylo možno jej deportovat na základě plánované akce agentury FRONTEX, tím spíše nemůže stěžovatel vycestovat ani individuálně. Tomu svědčí i vyjádření cizinecké policie k žalobě týkající se stěžovatelova zajištění, které k návrhu připojil. Stěžovatel se navíc nemá v zemi původu kam vrátit, neboť tam nevlastní žádnou nemovitost a nemá tam žádné rodinné zázemí. V ČR by chtěl setrvat i z důvodu vyčkání na konečné rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v nyní projednávané věci, neboť má v Německu nezletilou dceru žijící společně s její matkou, a stěžovatel by s ní v případě vycestování z EU ztratil osobní kontakt. Stěžovatel dále poukazuje na své právo na spravedlivý proces spočívající mj. v možnosti aktivně komunikovat se svým zástupcem, což podporuje i judikatura zdejšího soudu. Újma, která

by stěžovateli hrozila v souvislosti vycestováním, je nepoměrně větší, než ta, která může vzniknout jiným osobám v důsledku přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[3] Žalovaný navrhl návrh zamítnout. Stěžovatel neuvedl důvody, pro které by měl být odkladný účinek kasační stížnosti přiznán, zejména neuvedl žádné skutečnosti týkající se absence rozporu přiznání odkladného účinku s veřejným zájmem. Jeho situace není natolik výjimečná oproti ostatním žadatelům o udělení mezinárodní ochrany v obdobném postavení, aby byl v této věci odkladný účinek přiznán. Skutečnost, že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí mohou pro stěžovatele představovat újmu, musí nejen tvrdit, ale rovněž i v návrhu osvědčit.

[4] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. platí, že kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přičemž ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. upravující odkladný účinek žaloby se užijí přiměřeně. Pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být v souladu s usnesením rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS, splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[5] Odkladný účinek kasační stížnosti představuje výjimečný institut, kterým se mění účinky pravomocného rozhodnutí, a měl by být využíván pouze v situacích, kde výkon rozhodnutí nebo jeho jiné následky mohou působit značné obtíže. Kasační stížnost, jako mimořádný opravný prostředek, směřuje proti již pravomocnému rozhodnutí, a do doby rozhodnutí o kasační stížnosti je proto třeba na rozhodnutí krajského soudu pohlížet jako na správné. Pouze v případě naplnění zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je možno tuto zásadu narušit. Nejvyšší správní soud při rozhodování o odkladném účinku poměřuje závažnost újmy, která může vzniknout stěžovateli nepřiznáním odkladného účinku, a újmy, která může naopak vzniknout jiným osobám jeho přiznáním. Možná újma hrozící stěžovateli přitom musí být nepoměrně větší, a zároveň nesmí být přiznání odkladného účinku v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Vyžaduje se tedy zároveň poměrování hrozící újmy s mírou rozporu přiznání odkladného účinku s veřejným zájmem. Jak již Nejvyšší správní soud dříve judikoval, povinnost tvrdit a osvědčit vznik této nepoměrně větší újmy má stěžovatel (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32, či ze dne 23. 1. 2014, čj. 6 Ads 99/2013-11). Důvody možného vzniku újmy jsou vždy subjektivní, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele; ten tedy musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností to dovozuje. Oproti tomu zpochybnění přiznání odkladného účinku pro rozpor s důležitým veřejným zájmem leží na žalovaném (srov. usnesení Krajského soudu v Hradci Králové, čj. 52 Ca/2003-144, č. 87/2004 Sb. NSS), zatímco navrhovateli postačí, bude-li tvrdit, že takový rozpor s důležitým veřejným zájmem nehrozí.

[6] Otázkou přiznání odkladného účinku pro nemožnost vycestovat z ČR do země původu (Vietnamu) v souvislosti s rušením komerčních letů kvůli pandemické situaci se Nejvyšší správní soud aktuálně zabýval v usnesení ze dne 22. 1. 2021,

pokračování

čj. 8 Azs 299/2020-23. V něm konstatoval, že „z dostupných komerčních vyhledávačů leteckého spojení (Skyscanner.cz, Kiwi.com apod.) je zřejmé, že v následujících měsících nejsou k dispozici přímé komerční lety mezi ČR a Vietnamem. Nejvyšší správní soud však podotýká, že chybějící přímé lety nemohou být překážkou pro vycestování cizince do země původu za předpokladu, že jsou k dispozici komerční lety s přestupem a cizinec neuvede žádné konkrétní skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by přestup pro něj představoval citelnou újmu. Let s případným přestupem nemůže být nadto překážkou vycestování za situace, kdy země původu cizince je vzdálena několik tisíc kilometrů od ČR, a dá se proto rozumně předpokládat, že nabídka přímých spojení bude slabá, ne-li nulová. Opačný závěr by vedl k absurdnímu vyloučení realizace správního vyhoštění jen z toho důvodu, že mezi ČR a zemí původu není přímé letecké spojení.“ Tyto závěry lze na nyní projednávanou věc plně vztáhnout. Nejvyšší správní soud i v této věci poznamenává, že stěžovatel neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by mu přestupy mezi leteckými spoji při návratu do země původu mohly působit újmu. Zároveň vyhledavače leteckého spojení (např. Skyscanner.cz) nabízí v nejbližší době lety s přestupem mezi Prahou a Hanojí (např. odlet 20. 2. 2021, 1 mezipřistání, orientační cena 15 748 Kč, nebo odlet 3. 3. 2021, 2 mezipřistání, orientační cena 18 927 Kč). Stěžovatel tak může i v tomto případě vycestovat z ČR komerčním letem. Lze dodat, že stěžovatel k návrhu připojil vyjádření Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy z jiného svého soudního řízení, přičemž z tohoto vyjádření se mimo jiné podává, že v době jeho sepsu není plánována žádná společná návratová akce pořádaná agenturou FRONTEX, přičemž Vietnamská socialistická republika nepřijímá „v současné době“ na své území žádné komerční lety. Dané vyjádření je nicméně datováno již dnem 12. 12. 2020, tedy o více než měsíc předchází výše citovanému usnesení zdejšího soudu.

[7] Z hlediska rozhodnutí o odkladném účinku nepovažuje Nejvyšší správní soud za relevantní ani skutečnost, že Vietnam uplatňuje „přísná protiepidemická opatření“, o kterých se stěžovatel zmiňuje. Jak plyne z oficiálních informací Ministerstva zahraničních věcí, resp. Velvyslanectví České republiky v Hanoji (dostupných zde:

https://www.mzv.cz/hanoi/cz/vizove_a_konzularni_informace/informace_pro_cesty_a_pobyt_ve_vietnamu/ukonceni_omezeni_vycestovat_z_cr_do.html), Vietnam dovoluje vstup na území svým státním příslušníkům, a to pod podmínkou absolvování testu RT-PCR na přítomnost viru SARS-CoV-2 a povinné čtrnáctidenní karantény v karanténním centru či jiném vyhrazeném karanténním zařízení. Taková opatření nejsou dle Nejvyššího správního soudu v současné situaci nijak výjimečná a obdobně je uplatňují i jiné státy (včetně ČR). Není z nich navíc patrné, že by protiepidemická opatření ve Vietnamu zavedená měla stěžovateli jakožto státnímu příslušníkovi tohoto státu ve vstupu na území fakticky bránit, což ostatně ani stěžovatel sám netvrdí.

[8] Nejvyšší správní soud se dále zabýval tvrzením stěžovatele, že v případě vycestování z ČR do Vietnamu by ztratil osobní kontakt se svou nezletilou dcerou žijící s její matkou v Německu. Předně je v tomto kontextu třeba upozornit, že stěžovatel v návrhu na přiznání odkladného účinku neuvedl, že by s dcerou v současné době udržoval pravidelný styk či osobní kontakt, případně jakým způsobem a jak často. Z okolností je zjevné, že společně nežijí ve společné domácnosti, neboť nezletilá dcera žije v jiném státě. Stěžovatel

tedy zejména neuvedl a nedoložil, že by dceru pravidelně navštěvoval, což by v důsledku nepřiznání odkladného účinku nadále nemohl činit. Zároveň je třeba zdůraznit, že nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti v nyní projednávané věci stěžovateli nebrání, aby za dcerou do Německa cestoval, případně v Německu pobýval na základě jiného pobytového titulu. Proto ani tvrzení stěžovatele o možné ztrátě osobního kontaktu s nezletilou dcerou nelze považovat za dostatečně konkrétní a osvědčené. Ani v tomto směru tedy Nejvyšší správní soud neseznal dostatečnou intenzitu újmy v případě nepřiznání odkladného účinku.

[9] Co se týče práva stěžovatele na spravedlivý proces a možnost komunikovat se svým zástupcem, o níž se stěžovatel v návrhu taktéž zmiňuje, touto otázkou se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 16. 6. 2020, čj. 8 Azs 339/2019-38. Z něho plyne, že obecně vyjádřený zájem cizince na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti či jeho právo být v kontaktu s advokátem a s tím související ochrana spravedlivého procesu nemohou být samy o sobě bez dalších individuálních okolností důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Jelikož stěžovatel v nyní projednávané věci žádné takové individuální okolnosti netvrdil (tím spíše ani neosvědčil), Nejvyšší správní soud ani v tomto směru hrozbu vážné újmy neshledal.

[10] Ze shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznal.

[11] Zbývá doplnit, že rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku je rozhodnutím dočasné povahy a nelze z něj jakkoli předjímat budoucí meritorní rozhodnutí o podané kasační stížnosti. Stěžovatel může rovněž o přiznání odkladného účinku znovu požádat, změní-li se skutkové okolnosti, za nichž kasační soud jeho předchozímu návrhu nevyhověl.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně 10. února 2021

Milan Podhrázký
předseda senátu